

Doç. Dr. Fikret SOYAL

Kişisel Bilgiler

İş Telefonu: [+90 212 440 0000](tel:+902124400000) Dahili: 27768

E-posta: fikret@istanbul.edu.tr

Web: <http://ilahiyat.istanbul.edu.tr/?p=6384>

Posta Adresi: İskenderpaşa Mah. Horhor Cad. Kavalalı Sok. No:1 Fatih/İstanbul

Uluslararası Araştırmacı ID'leri

ORCID: 0000-0001-5549-9791

Publons / Web Of Science ResearcherID: AAS-5686-2020

Yoksis Araştırmacı ID: 52952

Eğitim Bilgileri

Doktora, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel İslam Bilimleri/Kelâm Anabilim Dalı, Türkiye 2004 - 2011

Lisans, İstanbul Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Türkiye 1996 - 2011

Yüksek Lisans, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel İslam Bilimleri/Kelâm Anabilim Dalı, Türkiye 2001 - 2004

Yabancı Diller

İngilizce, B1 Orta

Arapça, B2 Orta Üstü

Sertifika, Kurs ve Eğitimler

Yabancı Dil, Language Center, Jordan University (Amman), Yabancı Diller Bölümü, 3 dönem kurs, 2007

Yaptığı Tezler

Doktora, İlk Dönem İslâm Kelâmcılarının Teslîs Eleştirileri, İstanbul Üniversitesi, Temel İslam Bilimleri, Kelam, 2011

Yüksek Lisans, Celâleddin ed-Devvânî'nin Firavun'un İmânı Konusundaki Görüşleri ve Ali el-Kârî'nin Eleştirileri, İstanbul Üniversitesi, Temel İslam Bilimleri, Kelam, 2004

Araştırma Alanları

Sosyal ve Beşeri Bilimler, İlahiyat, Kelam

Akademik Unvanlar / Görevler

Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölüm, 2020 - Devam Ediyor

Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölüm, 2018 - 2022

Verdiği Dersler

KELAM II, Lisans, 2019 - 2020
KALAM I, Lisans, 2020 - 2021
sistematiik kalam, Lisans, 2020 - 2021
KELAM TERİMLERİ, Doktora, 2019 - 2020
MUTEZİLE KELÂMI, Yüksek Lisans, 2019 - 2020
KELAM II, Lisans, 2019 - 2020
SEMİNER, Yüksek Lisans, 2019 - 2020
KALAM II, Lisans, 2019 - 2020
MUKAYESELİ TEOLOJİ, Doktora, 2019 - 2020
SİSTEMATİK KELÂM, Lisans, 2019 - 2020
SİSTEMATİK KELÂM, Lisans, 2019 - 2020
KELAM I, Lisans, 2019 - 2020
KELAM I, Lisans, 2019 - 2020
TEMEL KELÂM KAVRAMLARI, Yüksek Lisans, 2019 - 2020
SİSTEMATİK KELAM II, Lisans, 2013 - 2014
KELAM TARİHİ, Lisans, 2013 - 2014, 2012 - 2013
TEMEL KELAM KAVRAMLARI, Yüksek Lisans, 2013 - 2014
KELAM TAİRHİ (II. ÖĞRETİM), Lisans, 2013 - 2014
KELAMIN GELİŞİM SÜRECİ, Yüksek Lisans, 2013 - 2014, 2012 - 2013
Systematic Theology of Islam- I , Lisans, 2013 - 2014
Mutezile Kelamı, Yüksek Lisans, 2013 - 2014
SİSTEMATİK KELAM , Lisans, 2013 - 2014
SİSTEMATİK KELAM II (II. ÖĞRETİM), Lisans, 2013 - 2014
KELAM TARİHİ (II. ÖĞRETİM), Lisans, 2012 - 2013
OKUMA ANLAMA II, Lisans, 2013 - 2014
GÜNÜMÜZ KELAM PROBLEMLERİ, Lisans, 2012 - 2013
OSMANLI DÖNEMİ KELAM ESERLERİ, Yüksek Lisans, 2013 - 2014
SİSTEMATİK KELAM I, Lisans, 2011 - 2012
MUTEZİLE KELÂMI, Yüksek Lisans, 2012 - 2013
OSMANLI DÖNEMİ KELÂM ESERLERİ, Yüksek Lisans, 2012 - 2013
KELAM OKULLARI, Lisans, 2012 - 2013
SİSTEMATİK KELAM II, Lisans, 2012 - 2013
KELAM TARİHİ, Lisans, 2011 - 2012
THE FUNDEMANTAL, Lisans, 2012 - 2013
TEMEL KELÂM KAVRAMLARI, Yüksek Lisans, 2012 - 2013
KELÂMIN GELİŞİM SÜRECİ, Yüksek Lisans, 2012 - 2013

Yönetilen Tezler

SOYAL F., Zemahşerî'nin Kelâmî Görüşleri, Doktora, H.Kemal(Öğrenci), 2019
SOYAL F., Ebu's-Senâ Şemseddin el-İsfahânî'nin Ulûhiyet Anlayışı, Yüksek Lisans, Y.Arıkaner(Öğrenci), 2018
SOYAL F., Hasan Kâfî Akhisarî el-Bosnevî'nin "Ravzâtu'l-Cennât fi Usûli'l-İtikâdât" adlı eseri (Tahkik ve tahlil), Yüksek Lisans, S.Alamaireh(Öğrenci), 2014

Jüri Üyelikleri

Tez Savunma (Yüksek Lisans), Yüksek Lisans, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Haziran, 2016

Tez Savunma (Doktora), Doktora Savunma, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temmuz, 2013

Tez Savunma (Yüksek Lisans), Taberi'nin Temel İtikadi Görüşleri , İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ, Temmuz, 2012

Diğer Dergilerde Yayınlanan Makaleler

- I. **Mesnevi'de Nübüvvet: Vahiy ve Mucize Açısından Bir Değerlendirme**
Soyal F.
Mevzu -Sosyal bilimler dergisi (Online), sa.12, ss.827-851, 2024 (Hakemli Dergi)
- II. **EBU HANİFE'DE TEKFİRİN PROBLEMATİK BOYUTU**
Soyal F.
Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, cilt.6, sa.2, ss.259-296, 2020 (Hakemli Dergi)
- III. **Mekân, Zaman ve Dil Bağlamında Nübüvvetin Evrenselliği**
SOYAL F.
USUL İSLAM ARAŞTIRMALARI, cilt.32, ss.91-114, 2019 (Hakemli Dergi)
- IV. **Esmâ-Ahkâm (Va'id) Meselesi ve Ebû Mansûr el-Mâtürîdî ile Hâkim el-Cüşemî'nin Görüşlerinin Mukayesesi**
SOYAL F.
DİYANET İLMİ DERGİ, cilt.55, sa.3, ss.685-713, 2019 (Hakemli Dergi)
- V. **Murtakib al-Kabira (Cardinal Sinner) and Takfir (Excommunication) from the Perspective of Ibn ?a?m: a Political and Theological Review**
SOYAL F.
ULUM, cilt.2, sa.1, ss.81-101, 2019 (Hakemli Dergi)
- VI. **Yahudi Filozof İbn Kemmûne'nin Nübüvvet Anlayışının Değerlendirilmesi**
SOYAL F.
İHYA Uluslararası İslam Araştırmaları Dergisi, cilt.5, sa.2, ss.437-458, 2019 (Hakemli Dergi)
- VII. **MUTEZİLE ÂLİMİ KÂ'BÎ'NİN KELÂMCİLİĞİ VE TEVHİD KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME**
SOYAL F.
Yakın Doğu Üniversitesi İslam Tetkikleri Merkezi Dergisi, cilt.5, sa.1, ss.57-84, 2019 (Hakemli Dergi)
- VIII. **Elmalılı Hamdi Yazır'ın Tevhîd Savunusu Bağlamında Hıristiyanlık Eleştirisi,**
SOYAL F.
İLÂHİYÂT TETKİKLERİ DERGİSİ, sa.2019, ss.259-281, 2019 (Hakemli Dergi)
- IX. **Darü'l-fünun İlahiyat Fakültesinde Kelâm Öğretimi: Arapkirli Hüseyin Avni Karamehmedoğlu Örneği**
SOYAL F.
Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi, cilt.6, sa.11, ss.43-68, 2016 (Hakemli Dergi)
- X. **EBU İSÂ EL VERRÂK'IN SIFATLAR VE UKNUM BAĞLAMINDA HİRİSTİYANLIK ELEŞTİRİSİ, Yıl: 2015, Cilt: X, Sayı: I.**
SOYAL F.
İSLAMİ İLİMLER DERGİSİ, cilt.10, sa.2, ss.25-43, 2014 (Hakemli Dergi)
- XI. **Dört Halifenin Seçimi ve Kelâm'da İmâmet Tartışmalarına Etkisi**
SOYAL F.
Araşan Sosyal Bilimler Enstitüsü İlmî Dergisi, cilt.0, ss.245-257, 2011 (Hakemli Dergi)

Kitap & Kitap Bölümleri

- I. **Kelam Tarihi**
Soyal F.
Kelam Tarihi, Fikret Soyal, Editör, Ensar Nesriyat, İstanbul, ss.1-195, 2024
- II. **Esmâ ve Ahkâm: İtikadî Hükümler ve Uhrevî Sonuçları**
Soyal F.
Sistematik Kelam, İbrahim Aslan, Osman Demir, Sinan Öge, Editör, Fikir, İstanbul, ss.491-515, 2024
- III. **KELÂM'A GİRİŞ**
Soyal F.
İstanbul Üniversitesi AUZEF, İstanbul, 2023
- IV. **CİNLER ALEMİ**
Soyal F.
Günümüz İnanç Problemleri, Prof. Dr. Hamdi Gündoğra, Hilmi Kemal ALTUN, Editör, Lisans Yayıncılık, İstanbul, ss.145-163, 2023
- V. **MUHAMMED EMİN ER'İN AKAİD KONULARINA YAKLAŞIMI**
Soyal F.
MUHAMMED EMİN ER'İN AKAİD KONULARINA YAKLAŞIMI, Adnan AKALIN, Eyyüp TUNCER, Editör, Fecr Yayınevi, Ankara, ss.11-31, 2023
- VI. **Gazzâlî**
Soyal F.
Ensar Nesriyat, İstanbul, 2022
- VII. **HİCRÎ İKİNCİ ASIRDA HİRİSTİYANLARLA SOSYOLOJİK KARŞILAŞMANIN TEOLOJİK SONUÇLARI VE KELÂMİN TEŞEKKÜLÜ**
Soyal F.
HİCRÎ İKİNCİ ASIRDA İSLÂMÎ İLİMLER- 5, Hidayet Aydar v.d., Editör, İksad Yayınevi, Ankara, ss.200-214, 2022
- VIII. **HİCRÎ İKİNCİ ASIRDA BAĞDAT MUTEZİLE EKOLÜ VE TEVELLÜD NAZARİYESİ**
Soyal F.
HİCRÎ İKİNCİ ASIRDA İSLÂMÎ İLİMLER- 4, Hidayet Aydar v.d., Editör, İksad Yayınevi, Ankara, ss.98-116, 2022
- IX. **Kelâmcıların Tevhîd Müdafaası**
Soyal F.
İksad Publishing House, Ankara, 2020
- X. **KADER VE EF'ÂL-İ İBÂD**
Soyal F.
SİSTEMATİK YAKLAŞIMLA KELÂM ARAŞTIRMALARI, Ekram Uysal, Editör, Mütercim Yayınları, Batman, ss.205-220, 2020
- XI. **Yahudilik, Hristiyanlık ve İslam açısından İBN KEMMUNE'DE NÜBÜVVET**
Soyal F.
İlahiyat, Ankara, 2019
- XII. **İslâm Kelâmında YEİS İMÂNI**
SOYAL F.
Lambert Academic Publishing, Mauritius, 2017
- XIII. **Ahiret**
SOYAL F.
Sistematik Kelam, Aydın Ö., Editör, İşaret, İstanbul, ss.250-280, 2017
- XIV. **Eş'arilik**
SOYAL F.
Kelam Tarihi, Yıldırım R., Editör, İşaret Yayınları, İstanbul, ss.213-251, 2017

Hakemli Kongre / Sempozyum Bildiri Kitaplarında Yer Alan Yayınlar

- I. **FARKLI FİKİR VE DÜŞÜNCELERE KARŞI TAHAMMÜL BAĞLAMINDA İBN ?AZM'İN MU'TEZİLE'Yİ**

DEĞERLENDİRMESİ (TENKİT Mİ TEKFİR Mİ)

SOYAL F.

İSLAMDÜŞÜNCESİNDE ELEŞTİRİKÜLTÜRÜ veTAHAMMÜLAHLÂKI, İstanbul, Türkiye, 26 Nisan 2109 - 28 Nisan 2019, ss.567-580

II. HİCRİ İKİNCİ ASIRDA İSLÂM-HİRİSTİYANLIK KARŞILAŞMASININ KELÂMİ BOYUTLARI

Soyal F.

Hicri İkinci Asrın İslami İlimlerin Oluşumu ve Şekillenmesindeki Yeri, İstanbul, Türkiye, 22 - 23 Ekim 2021, cilt.0, sa.0, ss.150-152

III. Arapkirli Hüseyin Avni ve Ceride-i İlmiyye'de Kelâm Araştırmaları

SOYAL F.

Geçmişten Günümüze Malatya'lı İlim ve Fikir İnsanları, Malatya, Türkiye, 17 - 19 Kasım 2017, ss.86-87

IV. İslâm Kelâmcılarının Tevhîd Vurgusu: Eş'arî Bilginlerin Tevhîd Bağlamında Çoklu Tanrı Anlayışına Yönelik Eleştirileri

SOYAL F.

İmam Eş'ari ve Eş'arilik Sempozyumu, Siirt, Türkiye, 21 - 23 Eylül 2014, ss.43-59

V. Darü'l-Fünûn İlahiyat Fakültesi'nde Bir Kelâm Müderrisi: Arapkirli Hüseyin Avni Karamehmedoğlu

SOYAL F.

DARULFÜNUN İLAHİYAT SEMPOZYUMU, İstanbul, Türkiye, 1 - 04 Nisan 2010, cilt.0, sa.0, ss.443-453

Desteklenen Projeler

Alrawashdeh K., Çelik F., Yıldız S., Koç A., Soyal F., Alrawashdeh Z. A. A. A., Eskin Ü., Çakıroğlu S., Aydar H., Başbakanlık, Hicri Beşinci Asır'da İslamî İlimler: Âlimler, Eserler ve Eğitim Kurumları, 2024 - 2024

Bilimsel Kuruluşlardaki Üyelikler / Görevler

İstanbul İlahiyat Derneği, Yönetim Kurulu Üyesi, 2013 - Devam Ediyor

Dernek, Genel Sekreter, 2006 - Devam Ediyor

Bilimsel Hakemlikler

USUL İSLAM ARAŞTIRMALARI, Hakemli Bilimsel Dergi, Ocak 2019

ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ, Hakemli Bilimsel Dergi, Ocak 2018

BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ, Hakemli Bilimsel Dergi, Aralık 2017

İSLAMİ İLİMLER DERGİSİ, Hakemli Bilimsel Dergi, Aralık 2017

İSLAMİ İLİMLER DERGİSİ, Hakemli Bilimsel Dergi, Haziran 2017

USUL İSLAM ARAŞTIRMALARI, Hakemli Bilimsel Dergi, Haziran 2014

USUL İSLAM ARAŞTIRMALARI, Hakemli Bilimsel Dergi, Aralık 2013

Metrikler

Yayın: 30

Kongre ve Sempozyum Katılımı Faaliyetleri

18. KELÂM ANABİLİM DALLARI KOORDİNASYON TOPLANTISI VE HALKIN SORULARI BAĞLAMINDA GÜNÜMÜZ İNANÇ PROBLEMLERİ, Katılımcı, İstanbul, Türkiye, 2013

Darülfünun İlahiyat Sempozyumu, Katılımcı, İstanbul, Türkiye, 2010

XIV. KELÂM KOORDİNASYON TOPLANTISI VE "KELÂMCILARA GÖRE KUR'AN'DAKİ DİĞER DİNLER" KONULU
SEMPOZYUM, Katılımcı, SAMSUN, Türkiye, 2009

Burslar

Yurt Dışı Dil Bursu, Milli Eğitim Bakanlığı, 2006 - 2007

Akademi Dışı Deneyim

İstanbul Üniversitesi

Diyanet İşleri Başkanlığı

Diyanet İşleri Başkanlığı